

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กมล ภูประเสริฐ. "ความคิดบางประการเกี่ยวกับความสูญเสียเปล่าในระดับประถมศึกษา." วารสารการศึกษาแห่งชาติ 18(กุมภาพันธ์-มีนาคม 2527): 23.

กษณชัย โฟธิอาษา. "การประเมินผลโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการในเขตจังหวัดสุรินทร์และศรีสะเกษ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2523.

การประถมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี, สำนักงาน. "เอกสารการสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ปีงบประมาณ 2526-2527." ม.ป.ท., ม.ป.ป. (อค์สำเนา)

การประถมศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, สำนักงาน. "เอกสารการสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาของการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ปีงบประมาณ 2526-2527." ม.ป.ท., ม.ป.ป. (อค์สำเนา)

การประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี, สำนักงาน. "เอกสารการสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาของการใช้หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ปีงบประมาณ 2526-2527." ม.ป.ท., ม.ป.ป. (อค์สำเนา)

กรีช เกตแก้ว. "การพัฒนาบุคคล เอกสารทางวิชาการในการสัมมนาปลัดจังหวัดและนายอำเภอหัวราชอาณาจกร รุ่นที่ 6." กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2506. (อค์สำเนา)

กอ สวัสดิพานิชย์. "ปัญหาความสูญเสียเปล่าทางการศึกษาและแนวทางแก้ไข." วารสารการศึกษาแห่งชาติ 18(กุมภาพันธ์-มีนาคม 2527): 7.

_____ และคณะ. "ระบบการศึกษาไทยในอนาคต." วารสารการศึกษาแห่งชาติ 15(มิถุนายน-กรกฎาคม 2524): 1-15.

โกวิท ประวาลพุกษ์. เอกสารการอบรมวิจัยปฏิบัติการ ครั้งที่ 5 เรื่องการประเมิน
โครงการเพื่อพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ, 2524.

ขวัญใจ คงทรัพย์. "สื่อการสอนขั้นพื้นฐานในระดับประถมศึกษา." วิทยานิพนธ์ปริณญามหา
บัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2525.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือผู้ดำเนินการฝึกอบรม. กรุงเทพ
มหานคร: บริษัทวิคตอรีเพาเวอร์พอยท์, 2528.

____. สถิติการประถมศึกษาปีการศึกษา 2525. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาแห่งชาติ, 2525, อ้างถึงในสำนักงานคณะกรรมการการประถม
ศึกษาแห่งชาติ. "หลักสูตรการฝึกอบรมครูประถมศึกษา." ม.ป.ท., ม.ป.ป.
(อัครสำเนา)

____. หลักสูตรการอบรมครูประถมศึกษา. ม.ป.ท., ม.ป.ป. (อัครสำเนา), อ้างจาก
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การประถมศึกษา พ.ศ. 2525- 2534. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนา
พานิช, ม.ป.ป..

____. เอกสารการประชุมระดมความคิด เรื่องสภาพปัจจุบันและปัญหาต่อการเรียนการสอน
ของครูประถมศึกษา เอกสารฉบับที่ 2. ม.ป.ท., 2527. (อัครสำเนา)

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. ก รายงานผลการวิจัยโครงการวิจัยและ
วางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2524.

____. ข รายงานผลการวิจัยโครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดตาก.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2524.

____. ก รายงานผลการวิจัยโครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดเพชรบุรี.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526.

____. ข รายงานผลการวิจัยโครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดราชบุรี.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526.

- รายงานผลการวิจัยโครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2526.
- แจ่มจันทร์ ปรีชาวิชย์. "ปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของครูประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรีในการใช้หลักสูตร พ.ศ. 2521." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ชาญชัย ลลิตรังสีมาและ เขียววิทย์ ฤทธิประศาสน์. การพัฒนาบุคคล. กรุงเทพฯ: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคนอื่น ๆ. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. การบริหารสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2526.
- คนัย เทียนพุ่ม. "การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดดำเนินโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ดวงคำ ธวัชคำ. "ความสอดคล้องระหว่างสมรรถภาพครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงรายกับสมรรถภาพที่คาดหวังตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ถวัลย์ มาศจรรัส. "ความล้มเหลวทางการเรียนของนักเรียน." ประชาศึกษา 35 (พฤศจิกายน 2527): 9.
- ทง ทองเต็ม. "ปัญหาในการบริหารงานฝึกอบรมแก่พนักงาน: ศึกษาเฉพาะกรณีการไฟฟ้านครหลวง." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ธรรวุฒิ คงปรีชา. "การประเมินผลการฝึกอบรม" วารสารไปรษณีย์โทรเลข 30(ธันวาคม 2518): 5-12.

น้อย ศิริโชค. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2524.

นิยะดา ชุณหวงษ์. "การบริหารบุคคลในประเทศไทย : รายงานการวิจัยหมายเลข 2." สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2521. (อัครสำเนา)

บริหารส่วนจังหวัดราชบุรี, องค์การ. รายงานผลการวิจัยเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี. ราชบุรี: ส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดราชบุรี, 2521.

ประอร สุนทรวิภาต. "การวิเคราะห์การประเมินโครงการฝึกอบรมในประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

ปรีชา นิพนธ์พิทยา. "คลินิกลหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521." สารพัฒนาหลักสูตร (ตุลาคม-พฤศจิกายน 2526): 21.

เป็รื่อง กุมภ์. เทคนิคการฝึกอบรมทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2520.

พนม พงษ์ไพบูลย์. "การประเมินผลเพื่อการตัดสินใจทางการศึกษา." คุรุปริทัศน์ 4(สิงหาคม 2522): 15-16.

พวงรัตน์ วิเวกานนท์. "การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา." ประชาศึกษา 38(พฤษภาคม 2526): 13-22.

พัชรา อิงคนินันท์. "ปัญหาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการสอนของครูระดับประถมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

- พัฒน์ สุจำนงค์. หลักการฝึกอบรมแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2523.
- พุทธทาสภิกขุ. "วิญญานของความเป็นครู." วารสารการศึกษาแห่งชาติ 15(เมษายน-พฤษภาคม 2524): 57-61.
- เพ็ญศรี วายวานนท์. "การตรวจสอบติดตามและการประเมินผลการปฏิบัติงาน"
พัฒนบริหารศาสตร์ 19(มกราคม 2522): 22.
- ภัทรา นิคมานนท์. การประเมินผลและสร้างข้อสอบ. กรุงเทพมหานคร: อักษรบัณฑิต, 2527.
- ภิญโญ สาร. การบริหารบุคคล. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิชการพิมพ์, 2517.
- มานพ ภาษิตวิไลธรรม. "การประเมินผลโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ." ปริญญานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525.
- รัชชี อ่างถึงในนฤมล บุญยาน. "การใช้สื่อการสอนของอาจารย์วิทยาลัยครูนครปฐม."
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- ลักขณา บรรพกาญจน์. "การประเมินผลโครงการอบรมครูประจำการที่ไม่มีวุฒิ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วัลลภา อารีรัตน์. "ปัญหาการวัดและประเมินผลนักเรียนชั้นประถมปีที่หนึ่งและสองในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
- วิชากร, กรม. กองวิจัยทางการศึกษา. ก "ศึกษาพฤติกรรมการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2." กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ, 2524.

___ ข "การวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา (ฉบับทดลอง) พุทธศักราช 2521 และที่เรียนตามหลักสูตรพุทธศักราช 2503;" กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ, 2524.

___ ค "การวิเคราะห์รายงานการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521." วิจัยสนเทศ 14(พฤศจิกายน 2524): 6-19.

วิลาศ สิงห์วิสัย. "การประเมินผลการฝึกอบรม." รายงานการประชุมวิจัยการศึกษา ประจำปี 2519. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2519.

วีระ เส่าโกมุท. "ทางไปสู่ความล้มเหลวของการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521." ประชาศึกษา 35(พฤศจิกายน 2527): 24-27.

ส. จำนงจิต, นามแฝง. "ครูที่สอนดีจะต้องมีความรัก และศรัทธาจริงใจที่จะทำงานร่วมกับนักเรียน." ประชาศึกษา 35(พฤศจิกายน 2527): 16-17.

สงวน ช่างฉัตร. "การประเมินโครงการ." ประชาศึกษา 1(กันยายน 2524): 38.

สตัพเพลภูมิ อ่างถึงใน ฉลอง บุญญานันท์. "การประเมินผลโครงการ." วารสารประชากรศึกษา 7(กุมภาพันธ์ 2523): 38.

สมจิตร เอื้ออรุณ. "การทดลองสอนนิสัยทางสังคมโดยใช้สื่อที่เน้นศิลปวัฒนธรรมไทยเพื่อสร้างเสริมเจตคติต่อวัฒนธรรมไทยแก่เด็กก่อนวัยเรียน." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

สมปอง ภูวรากร. "การประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของครู : การศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดกระบี่." วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

สมพงษ์ จิตระดับ. "แต่! คุณครูด้วยแนวคิดและกิจกรรมการสอน." ประชาศึกษา 35(ตุลาคม 2527): 18-22.

สมพงษ์ พลະสุริย์. "พฤติกรรมการเรียนการสอนชั้น ป.3 ในโรงเรียนทดลองหลักสูตร 2521 ปีการศึกษา 2522." สารพัฒนาหลักสูตร (ตุลาคม 2524): 35.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. การประเมินผลโครงการประชุม : หลักการและการประยุกต์ใช้พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเคียนส์โตร, 2524.

สุนน อมรวิวัฒน์. การสอนโดยสร้างศรัทธาและโยนิโสมนสิการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศรีนคร, 2528.

_____. "หลักสูตรประถมศึกษา : ความหวังที่ไม่สูญสลาย." วารสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 12(สิงหาคม-กันยายน 2521): 13-16.

สุทธศรี ศรี. "การสำรวจความต้องการสื่อการสอนของครูประถมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ." วิทยานิพนธ์ปริณูมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

อาภรณ์ ปรีดาสุวรรณ. "การสอนของครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่ได้รับการฝึกอบรมจากโครงการฝึกอบรมครูประจำการในการสอน สอดแทรกจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาตามการรับรู้ของครูและนักเรียน." วิทยานิพนธ์ปริณูมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

อุทัย บุญประเสริฐ. "การประเมินโครงการ." ม.ป.ท., 2525. (อัครสัณหา)

อุมาพร หล่อสมฤดี. รายงานการวิจัยองค์ประกอบที่เกี่ยวกับครู นักเรียน และโรงเรียนที่สัมพันธ์กับคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ในเขตอำเภอที่มีความหนาแน่นต่างกัน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527.

ภาษาอังกฤษ

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3rd. ed.

New York: Harper & Row, Publisher, 1974.

Erickson, Carlton W.H. Administering Instructional Media Programs.

New York: The Macmillan Company, 1971.

Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd. ed. New York:

McGraw-Hill Book Co., 1973.

Kirkpatrick, Donald L. "Evaluation of Training." Training and

Development Handbook. Robert L. Craig and Lester R. Bitted

(ed). New York: McGraw-Hill Book Company, 1969.

Ostle, Bernard and Mensing, Richard W. Statistic in Research.

3rd. ed, Iowa State University Press, 1975.

Shores, Louis. Instructional Materials : An Introduction for

Teachers. New York: Ronald Press Co., 1960.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายชื่อคณะกรรมการประเมินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน
ของครูประถมศึกษา

1. ศาสตราจารย์ ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
หัวหน้าภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ปทุมราช
ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา รักษ์พลเมือง
ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วรสุดา บุญยไวโรจน์
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. อาจารย์พิเศษฐิต์ ตันทวนิช
วิทยาลัยครูสุรินทร์
6. อาจารย์จักรกฤษณ์ สำราญใจ
วิทยาลัยครูลำปาง
7. อาจารย์สุรพล จิตต์อำไพ
ศึกษานิเทศก์ กิ่งอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสัมภาษณ์นักเรียน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พูนสุข บุญสวัสดิ์
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสอบถามการใช้สื่อการสอน
อาจารย์ขวัญชัย ลัดดาวัลย์
อาจารย์สุวิช บุตรสุวรรณ
ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรมกับความจำเป็นในการฝึกอบรม

ความจำเป็นในการฝึกอบรม วัตถุประสงค์ ของการฝึกอบรม	ครูขาดความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการนำหลักสูตร ไปใช้	ครูต้องการแนวทางใน การจัดกิจกรรมการ เรียนการสอนที่เน้น นักเรียนเป็นศูนย์กลาง	-----
1. อธิบายแนวคิดและ สำระสำคัญของ การนำหลักสูตรไปใช้ จัดกิจกรรมการ เรียนการสอนได้ ชัดเจน 2. แสดงความรู้สึกร หรือความสำนึกต่อหน้า ความรับผิดชอบ บทบาทและคุณธรรม ของครูได้ตามความ เป็นจริงและสามารถ แสดงความมั่นใจ ภูมิใจ ในสถานภาพ วิชาชีพครู 3. 6			

2. แบบวิเคราะห์กระบวนการจัดเตรียมการฝึกอบรมเปรียบเทียบกับระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล

ระบบการฝึกอบรมที่เป็นสากล	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. กำหนดความจำเป็นของการฝึกอบรม		
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม		
3. สร้างเครื่องมือสำหรับประเมินระบบการฝึกอบรม		
.....		
.....		
.....		
11		

3. แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของท่าน

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความและเติมคำในช่องว่างให้สมบูรณ์

- เพศ ชาย หญิง ศาสนา
- อายุปี อายุราชการปี
- สถานภาพสมรส โสด สมรส
 หย่า ทมาย
 อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อการฝึกอบรม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของข้อความให้ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกอบรม	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ท่านทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม					
2	การฝึกอบรมครั้งนี้ช่วยแก้ปัญหาทางการเรียนการสอนได้					
3	ผู้ดำเนินการฝึกอบรมสามารถสร้างบรรยากาศในการฝึกอบรมได้					
4	ผู้ดำเนินการฝึกอบรมอธิบายได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย					
5	ผู้ดำเนินการฝึกอบรมมีความเป็นกันเองกับท่าน					
.					
.					
.					
28					

4. แบบสังเกตพฤติกรรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ช่วงที่ 1 วันที่หนึ่ง

วันที่ เดือน พ.ศ.

สถานที่ฝึกอบรม จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม คน

ผู้ดำเนินการฝึกอบรม

ผู้สังเกต

1. การมาเข้ารับการศึกษาฝึกอบรมทันตามกำหนด

ทัน ไม่ทันคน เพราะ

2. การรับการประเมินพิเศษและฟังคำชี้แจงวิธีศึกษาชุดฝึกอบรม

ปฏิบัติ ไม่ปฏิบัติคน เพราะ

3. การทำแบบทดสอบก่อนฝึกอบรม

ทำ ไม่ทำคน เพราะ

ทันเวลา ไม่ทันเวลาคน เพราะ

4. การเข้าร่วมกิจกรรมแรกพบ

ปฏิบัติ ไม่ปฏิบัติคน เพราะ

ทันเวลา ไม่ทันเวลาคน เพราะ

ข้อ	รายการ	1	2	3	4	5	หมายเหตุ
1	การสนทนาที่แสดงความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม						
2	การให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน						
3	เป็นไปตามแผน						
4	ราบรื่น						

หมายเหตุ 1. จุดเด่นของการอบรม

2. จุดด้อยของการอบรม

5. แบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาพรวมของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของท่านในโรงเรียน หลังจากที่ท่านได้เข้ารับการอบรมตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาไปแล้วเป็นเวลา 1 เดือน ขอท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามนี้ตามสภาพการณ์ที่ท่านปฏิบัติจริง เพื่อผู้วิจัยจะได้้นำคำตอบของท่านไปศึกษาและนำเสนอสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการปรับปรุงโครงการฯ ต่อไป

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

เพศ ชาย หญิง ศาสนา

อายุ อายุราชการ ปี

สถานภาพสมรส โสด หย่า หม้าย

วุฒิ สอนในระดับชั้น

แบบสอบถามการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หลังจากที่ท่านได้รับการฝึกอบรมไปแล้วเป็นเวลา 1 เดือน ท่านเคยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้หรือไม่เพียงใด

กิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	บ่อยครั้ง	นาน ๆ ครั้ง	น้อยที่สุดหรือไม่เคยเลย	ไม่มีความรู้ในเรื่องนี้
1 สันทนาการเข้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียนก่อนเขาเรียน
2 เตรียมความพร้อมของนักเรียน
3 จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน
4 เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน
5 อ่านข่าวและเหตุการณ์
.....
.....
32

6. แบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูหลังจากฝึกอบรมไปแล้ว 1 เดือน
 โรงเรียน สังเกตครั้งที่ ชั้น
 กลุ่ม เรื่อง ช่วงเวลา
 ครูผู้สอน ผู้สังเกต

ข้อ	กิจกรรมการเรียนการสอน	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1	สนทนายามเช้าหรือกิจกรรมเตรียมนักเรียน ก่อนเข้าเรียน
2	อ่านข่าวและเหตุการณ์
3	เตรียมความพร้อมของนักเรียน
4	จัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน
5	เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน
.
.
.
27

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. แบบสัมภาษณ์นักเรียน

แบบสัมภาษณ์นักเรียนโรงเรียน

ชื่อนักเรียน ชั้น

ชื่อครูผู้สอน เป็นครู ประจำชั้น พิเศษ

สอนวิชา วันที่

ผู้สัมภาษณ์

1. กิจกรรมก่อนเข้าเรียนและสนทนายามเช้า

คำถามที่ 1 "หลังจากเคารพธงชาติ ครู (ชื่อ)

เคยบอกให้นักเรียนฟังเกี่ยวกับระเบียบของโรงเรียนใหม่ว่า นักเรียนควรทำอะไร"

คำถามที่ 2 "ตอนเช้าครู (ชื่อ)..... เคยชวนชื่อนักเรียนใหม่"

คำถามที่ 3 "ครู (ชื่อ)..... เคยตรวจเล็บ ผม ฟัน ฯลฯ ของนักเรียนใหม่"

คำตอบของนักเรียน

สรุป ปฏิบัติ ไม่ปฏิบัติ

หมายเหตุ

2. เตรียมความพร้อมและจัดกิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

คำถามที่ 1 "ก่อนเริ่มสอนจริงครู (ชื่อ)

เคยให้นักเรียนท่ายืดเหยียด เล่นเกม ฟังนิทาน หรือ ร้องเพลงใหม่"

คำถามที่ 2 "เมื่อครู (ชื่อ)..... จะสอนเรื่องอะไร ครู (ชื่อ).....

ทำอะไรบ้าง..... เช่นครู (ชื่อ).....

สอนเรื่อง..... พอเขาห้องครูจะทำอะไรก่อน.....

แล้วทำอะไรอีก"

คำตอบของนักเรียน

สรุป ปฏิบัติ ไม่ปฏิบัติ

หมายเหตุ

3. เล่าเรื่อง เล่าเหตุการณ์ เล่านิทาน

คำถามที่ 1 "ครู (ชื่อ) เคยเล่นิทานให้ฟังไหม"

คำตอบของนักเรียน

สรุป ปฏิบัติ ไม่ปฏิบัติ

หมายเหตุ

.....

.....

.....

27

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนของครูกลุ่มโรงเรียนวังศาลา

อ. ท่าม่วง จ. กาญจนบุรี ปีการศึกษา 2528

ตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา :

การฝึกอบรมนักร้องในภาคตะวันตก

คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในแบบสอบถาม

1. สื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ หรือโสตทัศนูปกรณ์ที่ครูเลือกมาและวางแผนใช้รวมเข้าไปในเนื้อหาของหลักสูตรวิชาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับความ ต้องการของระดับชั้น สติปัญญา และความสามารถของนักเรียน เพื่อให้ กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
2. ห้องสื่อการสอน หมายถึง ห้องที่เก็บวัสดุและสื่อการสอนภายในโรงเรียนของท่าน
3. สถานภาพการใช้สื่อการสอน หมายถึง สภาพจริงที่อาจารย์เคยกระทำ หรือ ปฏิบัติอยู่เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอน

ตอนที่ 1 ปริมาณของสื่อการสอนที่ใช้

กรุณาเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางด้านขวามือตามจำนวนประมาณครึ่ง ของสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ที่ท่านเคยใช้ใน 1 ภาคเรียน ตามรายการข้างล่างนี้

ชนิดของสื่อการสอน	จำนวนครั้งที่ใช้ใน 1 ภาคเรียน				
	ไม่มี	มีแต่ไม่เคยใช้	1-3	4-6	มากกว่า 6
1. รูปภาพ, ภาพถ่าย					
2. แผนภูมิ, แผนสถิติ					
3. แผนที่, ลูกโลก					
4. ของจริง					
5. ของจำลอง					

ชนิดของสื่อการสอน	จำนวนครั้งที่ใช้ใน 1 ภาคเรียน				
	ไม่มี	มีแต่ไม่เคยใช้	1-3	4-6	มากกว่า 6
20. เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ (Video tape recorder) พร้อมจอรับภาพ (TV.Monitor)					
21. วิทยุ					

ตอนที่ 2 ความต้องการสื่อการสอน และบริการ

2.1 ความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ

กรุณาเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ ตามความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของท่าน

ชนิดของสื่อการสอน	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. รูปภาพ, ภาพถ่าย					
2. แผนภูมิ, แผนสถิติ					
3. แผนที่, ลูกโลก					
4. ของจริง					
5. ของจำลอง					
6. หุ่น					
7. ซอส์กีสี่					
8. ภูษชานคำ					
9. บัตรคำ					
10. แผ่นป้ายผ้าสำลี					

ชนิดของสื่อการสอน	จำนวนครั้งที่ใช้ใน 1 ภาคเรียน				
	ไม่มี	มีแต่ไม่เคยใช้	1-3	4-6	มากกว่า 6
6. หุ่น					
7. ซอส์กลี					
8. กระดานคำ					
9. บัตรคำ					
10. แผ่นป้ายสำลี					
11. ป้ายนิเทศ					
12. สิ่งพิมพ์ เช่น แบบเรียน คู่มือครู, ตำรา ฯลฯ					
13. บทเรียนสำเร็จรูป (Programmed Instruction)					
14. ชุดการสอน (Learning Package)					
15. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (Overhead Projector)					
16. เครื่องฉายภาพยนตร์					
17. เครื่องฉายภาพนิ่ง (Slide Projector)					
18. เครื่องฉายภาพเลื่อน (Filmstrip Projector)					
19. เครื่องเล่นเทปบันทึกเสียงแบบ คาสเซต (Cassette tape recorder)					

ชนิดของสื่อการสอน	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11. ป้ายนิเทศ					
12. สิ่งพิมพ์ : เช่น แบบเรียน, คู่มือครู, ตำรา ฯลฯ					
13. บทเรียนสำเร็จรูป (Programmed Instruction)					
14. ชุดการสอน (Learning Package)					
15. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (Overhead Projector)					
16. เครื่องฉายภาพยนตร์					
17. เครื่องฉายภาพนิ่ง (Slide Projector)					
18. เครื่องฉายภาพเลื่อน (Filmstrip Projector)					
19. เครื่องเล่นเทปบันทึกเสียงแบบตลับ (Cassette tape recorder)					
20. เครื่องเทปโทรทัศน์ (Videotape recorder) พร้อมจอรับภาพ (TV. Monitor)					
21. วิทยุ					

2.2 งานบริการที่ท่านต้องการได้รับจากห้องสื่อการสอนในโรงเรียนของท่าน

รายการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

รายการ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ต้องการให้อาจารย์ที่ประจำห้องสื่อการสอน ให้คำแนะนำในการเลือกและใช้สื่อการสอน					
2. เผยแพร่ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการผลิตสื่อ การสอน					
3. เผยแพร่ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการใช้และ ดูแลรักษาสื่อการสอน					
4. จัดทำเอกสารเผยแพร่เพื่อแสดงรายการสื่อการ สอนของห้องสื่อฯ และหน่วยงานภายนอก					
5. จัดเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือในการใช้สื่อ การสอน เช่น การฉายภาพยนตร์ สไลด์ เครื่องเล่นเทปโทรทัศน์ ฯลฯ					
6. จัดหาเครื่องมือในการผลิตสื่อการสอนไว้บริการ เช่น เครื่องเขียน ฯลฯ					
7. จัดระบบติดต่อภายในที่เอื้ออำนวยให้เกิดความ สะดวกในการติดต่อประสานงานระหว่างห้องสื่อฯ กับอาจารย์ผู้สอน					
8. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้และการ ผลิตสื่อการสอนในโรงเรียน เช่น การใช้เครื่อง เสียง การใช้เครื่องฉาย การผลิตชุดการสอน ฯลฯ					
9. ผลิตสื่อการสอนตามรายวิชาต่าง ๆ ร่วมกับผู้สอน					

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน

กรุณาเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องทางขวามือ ตามที่ท่านมีปัญหาดังกล่าว ๑ ในการใช้สื่อการสอน ดังรายการต่อไปนี้

ปัญหา	ระดับความเป็นปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3.1 การเตรียมและการจัดหา					
1. ความยุ่งยาก ซ้ำซ้อน ในการเตรียมสื่อการสอนและสถานที่					
2. เวลาที่ใช้ในการเตรียมสื่อการสอน					
3. งบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ					
4. ทักษะในการผลิตสื่อการสอน เช่น การประดิษฐ์อักษร การเขียนรูป					
5. เครื่องมือในการผลิตสื่อการสอน					
6. สถานที่เฉพาะสำหรับผลิตสื่อการสอน					
7. ความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับห้องสื่อฯ					
8. ที่ตั้งของห้องสื่อฯ อยู่ห่างไกลจากห้องเรียน					
9. รายชื่อ และประเภทของสื่อการสอนภายในโรงเรียน					
10. ข้อมูลของแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกโรงเรียน					
3.2 การเลือกและการใช้					
1. การเลือกสื่อการสอนให้ตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน					

ปัญหา	ระดับความเป็นปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ความรู้และประสบการณ์ในการใช้สื่อการสอน
3. ช่วงของเวลาที่จะเอื้ออำนวยให้ใช้สื่อการสอน
4. ความชำนาญในการใช้เครื่องเสียง, เครื่องฉาย
5. ความสามารถในการใช้สื่อการสอนประเภท บัตรคำ รูปภาพ เป็นต้น
6. ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในการใช้สื่อการสอนในห้องเรียน เช่น มีเสียงรบกวนมาก อากาศร้อนเกินไป เป็นต้น
3.3 <u>คุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน</u>					
1. คุณภาพและความทันสมัยของสื่อการสอน
2. ความสอดคล้องสื่อการสอนกับจุดมุ่งหมายของวิชาที่สอน
3. ความเพียงพอของสื่อการสอน กับความต้องการของครู
4. สถานที่สำหรับใช้สื่อประเภทเครื่องฉาย
3.4 <u>การบริการ</u>					
1. การประชาสัมพันธ์รายการสื่อการสอนไปยังผู้ใช้
2. ผู้ที่ช่วยบริการในการใช้สื่อการสอน
3. ความสะดวกในการติดต่อขอใช้สื่อการสอนจากห้องสื่อฯ

ปัญหา	ระดับความเป็นปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4. ผู้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือในการผลิตสื่อการสอน					
5. การจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ในการผลิตและใช้สื่อการสอน					
6. ความทันสมัยของข้อมูลที่แสดงรายการสื่อการสอนของแหล่งบริการภายนอกโรงเรียน					

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค

ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างการคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ในการวิจัย ความเที่ยงของแบบสอบถาม ความเชื่อที่เกี่ยวกับแนวพัฒนาการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการฝึกอบรม ใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach 1974: 169)

$$\text{สูตร } \alpha_k = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\text{Sum } S_{x_i}^2}{S_{x_t}^2} \right]$$

K = จำนวนข้อสอบ

Sum $S_{x_i}^2$ = ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

$S_{x_t}^2$ = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

แทนค่าในสูตร

$$\begin{aligned} \alpha_k &= \frac{20}{19} \left[1 - \frac{16.45}{101.08} \right] \\ &= \frac{20}{19} \cdot 0.837 \\ &= 0.881 \end{aligned}$$

ทดสอบค่าที (t) โดยใช้สูตร $t = \frac{\bar{D}}{\frac{s.d.}{\sqrt{n}}}$

\bar{D} = ค่าเฉลี่ยของผลต่างของคะแนนทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

s.d. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างของคะแนนการทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

n = จำนวนคนที่ทดสอบ

(Ostle&Mensing 1975: 121)

ภาคผนวก ง

โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา

โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษา เป็นโครงการหนึ่งของสำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีผู้อำนวยการสำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ เป็นผู้บังคับบัญชา ในแต่ละโครงการทางสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถในด้านนั้น ๆ มาทำหน้าที่เป็นหัวหน้าโครงการหรือผู้บริหารโครงการ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญนี้ไม่จำเป็นต้องเป็นข้าราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนคณะปฏิบัติงานโครงการคัดเลือกมาจากข้าราชการสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มาทำหน้าที่เป็นนักวิชาการหรือเจ้าหน้าที่เทคนิคประจำโครงการ นอกจากนี้ยังมีเจ้าหน้าที่สำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือคณะหนึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายสนับสนุนงานด้านธุรการและการเงินให้แก่โครงการทุกโครงการ สำหรับโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาได้เชิญ ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ จากภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้เชี่ยวชาญและหัวหน้าโครงการ ส่วนคณะปฏิบัติงานโครงการได้ดำเนินการคัดเลือกข้าราชการครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 16 คน

1. หลักการและเหตุผล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารโลก ให้ดำเนินโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาทั่วประเทศ โดยมีหลักการและเหตุผลดังต่อไปนี้

1.1 โครงการนี้เป็นโครงการสืบเนื่องจากโครงการพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 5 ที่มุ่งปรับปรุงคุณภาพ และความเสมอภาค ทางการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

1.2 การพัฒนาคุณภาพของการประถมศึกษาชั้นนั้น จำเป็นต้องพัฒนาบุคลากรที่ทำงานใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดคือครู โดยเน้นวิธีการพัฒนาทั้งทางการฝึกอบรม การนิเทศ และติดตามผล

1.3 การฝึกอบรมครูโดยใช้สื่อทางไกล ที่กระทรวง ศึกษาธิการสามารถดำเนินการได้ทันที เช่น ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เทปโทรทัศน์ สไลด์ ฯลฯ จะช่วยให้การฝึกอบรมครูมีประสิทธิภาพและทำได้ทั่วถึง

1.4 การฝึกอบรมครูตามโครงการนี้ นอกจากเป็นการปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาแล้ว ยังช่วยให้ครูสามารถนำโครงการและนวัตกรรมรูปแบบต่าง ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดขึ้น ไปใช้อย่างถูกวิธีและสัมฤทธิ์ผล

1.5 ครูประถมศึกษาในท้องถิ่นที่ห่างไกลและกันดาร ควรมีโอกาสเท่าเทียมกับครูในท้องถิ่นที่เจริญ ในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอน

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

2.1 เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนของครูประถมศึกษาทั่วประเทศ

2.2 เพื่อสร้างชุดฝึกอบรมด้วยตนเองและสื่อเสริม สำหรับการฝึกอบรมด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแก่ครูประถมศึกษา

3. เป้าหมาย

3.1 สร้างสื่อประสม ประกอบด้วยชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง จำนวน 20 เล่ม เทปโทรทัศน์ จำนวน 10 เรื่อง สไลด์ จำนวน 10 เรื่อง และแผ่นโปร่งใส จำนวน 20 เรื่อง

3.2 จัดการฝึกอบรมนำร่อง เพื่อปรับปรุงและแสวงหารูปแบบการฝึกอบรมที่เหมาะสม

4. วิธีดำเนินการ มีขั้นตอนสำคัญดังนี้

4.1 ประชุมคณะกรรมการชี้แจงโครงการ และจัดทำแผนต้นแบบ

4.2 ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาของการใช้หลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน วิธีสอน การวัดและประเมินผล

4.3 วิเคราะห์ผลการวิจัยเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา

- 4.4 สํารวจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา
 - 4.5 จัดสัมมนาเพื่อทบทวนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา
 - 4.6 วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาของการฝึกอบรมครูประถมศึกษาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขต่อไป
 - 4.7 วิเคราะห์หลักสูตรที่เกี่ยวกับการอบรมครูประถมศึกษาในเรื่องหลักสูตรประถมศึกษา กระบวนการเรียนการสอน การวัดผล การสอนกลุ่มทักษะ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต กลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ กลุ่มประสบการณ์พิเศษ
 - 4.8 สร้างหลักสูตรสำหรับฝึกอบรมครูประถมศึกษา ในเรื่องหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การสอนแต่ละกลุ่มประสบการณ์
 - 4.9 จัดสัมมนาเพื่อวิเคราะห์ร่างหลักสูตร
 - 4.10 จัดสร้างชุดฝึกอบรมครู จำนวน 20 เรื่อง เทปโทรทัศน์ จำนวน 10 เรื่อง สไลด์ จำนวน 10 เรื่อง และแผ่นโปร่งใส จำนวน 20 เรื่อง
 - 4.11 สร้างเครื่องมือเพื่อประเมินโครงการ
 - 4.12 ดำเนินการฝึกอบรมนํารอง
 - 4.13 ดำเนินการติดตามผลการฝึกอบรม
 - 4.14 สรุปผลการดำเนินงานทั้งหมดของโครงการ
5. การประเมินผล
 - 5.1 เปรียบเทียบคะแนนระหว่างการประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรม
 - 5.2 ใช้แบบประเมินโครงการ ประเมินตลอดทั้งโครงการ
 6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ
 - 6.1 ครูใช้พฤติกรรมการสอนหลายวิธีเหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและวัยของเด็ก
 - 6.2 สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นทุกกลุ่มประสบการณ์
 - 6.3 นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ขึ้นตามลำดับชั้นเรียน

6.4 อัตราการตกซ้ำขึ้นและการออกกลางคันลดลง

6.5 ได้รูปแบบการจัดฝึกอบรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพ

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป.: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

7. ลักษณะของหลักสูตรที่ใช้ฝึกอบรมครูประถมศึกษา

7.1 เป็นหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้น สร้างขึ้นเพื่อใช้ฝึกอบรมทางไกลแก่ครูประถมศึกษา เน้นด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สื่อประสม ทั้งที่เป็นสื่อหลัก คือ ชุดฝึกอบรมด้วยตนเองและสื่อเสริมได้แก่ เทปโทรทัศน์ สไลด์ และแผ่นโปร่งใส เพื่อให้ครูศึกษาเนื้อหาสาระและฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

7.2 เนื่องจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นครูประจำการในโรงเรียนประถมศึกษา และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษาอยู่แล้ว ดังนั้นการจัดสัดส่วนของหลักสูตรนี้จึงมุ่งเน้นด้านคุณธรรมและการฝึกปฏิบัติมากกว่าการให้เนื้อหาความรู้ โดยจัดลำดับความสำคัญของคุณธรรม การฝึกปฏิบัติ และเนื้อหาความรู้ เป็นอัตราส่วน 3:2:1

7.3 ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนที่ฝึกอบรมตามหลักสูตรนี้เป็นวิธีการและเทคนิคของการจัดกิจกรรมทั่วไป ซึ่งครูสามารถนำไปใช้สอนในกลุ่มประสบการณ์ใด ๆ ก็ได้

8. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรการฝึกอบรม

8.1 อธิบายแนวความคิดและสาระสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ชัดเจน

8.2 แสดงความรู้ลึกหรือความสำนึกต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ บทบาทและคุณธรรมของครูได้ตามความเป็นจริง และสามารถแสดงความมั่นใจ ภูมิใจในสถานภาพวิชาชีพครู

8.3 แสดงพฤติกรรมอันพึงประสงค์ คือมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนครูที่มาร่วมรับการฝึกอบรมด้วยกัน และพร้อมที่จะร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ให้สำเร็จ

8.4 นำวิธีการและเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในโรงเรียนประถมศึกษา

8.5 วิเคราะห์และปรับปรุงข้อบกพร่อง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

8.6 ประสานงานกับผู้บริหารโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมและบริการที่ส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านของนักเรียนอย่างได้ผล (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป.: 3-5)

9. สื่อที่ใช้ในการฝึกอบรม

ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง ซึ่งบรรจุเนื้อหา คุณธรรม กิจกรรมฝึกปฏิบัติและแนวทางการใช้สื่อเสริมประกอบ จำนวน 20 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 เปลวเทียนที่ตานลม กล่าวถึงคุณธรรมของครู การสร้างศรัทธาในอาชีพครู ความคาดหวังของสังคมต่อครูประถมศึกษา

เล่มที่ 2 เข็มทิศทางการศึกษา กล่าวถึงเจตนารมณ์ของหลักสูตร ความหมาย ความสำคัญและขั้นตอนการนำหลักสูตรไปใช้ การปรับหลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น

เล่มที่ 3 แด่เรือจ้างเหรียญทอง กล่าวถึงหลักการสอนแบบต่าง ๆ เช่น การสอนโดยให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง การสอนจากรูปธรรมไปหานามธรรม การสอนจากง่ายไปหายาก การสอนจากใกล้ไปไกล การสอนจากตัวอย่างไปหากฎเกณฑ์ การสอนให้นักเรียนนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

เล่มที่ 4 ความสุขที่สัมผัสได้ กล่าวถึงการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในห้องเรียน การสอนโดยคำนึงถึงหลักจิตวิทยา

เล่มที่ 5 สอนอย่างไรให้ใฝ่รู้ กล่าวถึงกิจกรรมการค้นคว้ารายงานจากแหล่งวิทยากรต่าง ๆ การศึกษานอกสถานที่ การค้นคว้าจากห้องสมุด การสัมภาษณ์

เล่มที่ 6 ความพร้อมนั้นสำคัญไฉน กล่าวถึงกิจกรรมการเตรียมความพร้อมแก่นักเรียน

เล่มที่ 7 ลีกลยุทธ์ กล่าวถึงกิจกรรมการสังเกต การสาธิต การทดลอง การจัดบันทึก

เล่มที่ 8 ดวงมณีล้ำค่า กล่าวถึงกิจกรรมการสอนโดยใช้บทบาทสมมุติ กรณีตัวอย่าง สถานการณ์จำลอง การแสดงละคร

เล่มที่ 9 จากใจถึงใจ กล่าวถึงกิจกรรมการใช้เพลงและเกมประกอบ

การสอน

เล่มที่ 10 ไตรวาจา กล่าวถึงกิจกรรมการบรรยาย การอภิปราย การโต้วาที

เล่มที่ 11 ในโลกแห่งจินตนาการ กล่าวถึงกิจกรรมการเล่นิทาน

เล่มที่ 12 กลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มสำคัญ กล่าวถึงการนำหลักของกลุ่มสัมพันธ์และกระบวนการกลุ่มมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การทำงานเป็นกลุ่ม การแบ่งกลุ่ม

เล่มที่ 13 คุณครู ช่วยหนูด้วย กล่าวถึงกิจกรรมการสอนซ่อมเสริม

เล่มที่ 14 สอบเพื่อสอน กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

เล่มที่ 15 กิจกรรมเพื่อชีวิตและสังคม กล่าวถึงกิจกรรมสนับสนุนการเรียน

การสอน

เล่มที่ 16 เตรียมการสอน กล่าวถึงหลักการเตรียมการสอน

เล่มที่ 17 ก้าวทันโลก กล่าวถึงกิจกรรมการสอนข่าว เหตุการณ์และสนทนา

ยามเช้า

เล่มที่ 18 จุดเริ่มต้นและหลักชัย กล่าวถึงการนำเข้าสู่บทเรียน

เล่มที่ 19 มือที่สามของครู กล่าวถึงการผลิต การใช้และการเก็บรักษาสื่อ

การสอน

เล่มที่ 20 หัวใจของงานครู กล่าวถึงหน้าที่และความรับผิดชอบของครู

สื่อเสริมประกอบชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง ได้แก่ เทปโทรทัศน์ จำนวน 10 เรื่อง สไลด์ จำนวน 10 เรื่อง และแผ่นโปรงใส สรุปเนื้อหาสาระของแต่ละเรื่องรวม 20 เรื่อง

สำหรับชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง จำนวน 20 เล่มนั้น ก่อนจะเป็นชุดฝึกอบรมที่สมบูรณ์ได้มีการทดลองใช้เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง 3 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 ใช้ครูสังกัดกรุงเทพมหานครเป็นผู้ทดลองศึกษา จำนวน 1 คน

ครั้งที่ 2 ใช้ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทร
ปราการ เป็นกลุ่มตัวอย่างทดลองศึกษา จำนวน 10 คน

ครั้งที่ 3 ใช้ครูสังกัดสำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น เทศบาลเมืองพล
จังหวัดขอนแก่น เป็นกลุ่มตัวอย่างทดลองศึกษา จำนวน 97 คน (สำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป.: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

10. กระบวนการดำเนินการฝึกอบรมของโครงการ

10.1 การเตรียมวิทยากรต้นแบบ จำนวน 15 คน คณะผู้เชี่ยวชาญร่าง
หลักสูตรฝึกอบรมแบบเข้มให้แก่วิทยากรต้นแบบเป็นเวลา 12 วัน เพื่อฝึกฝนและเสริมสร้าง
คุณลักษณะการเป็นวิทยากรที่ดี

10.2 การเตรียมวิทยากรแกนนำระดับจังหวัด จังหวัดละ 4 คน รวม
292 คน จัดการประชุมพิเศษให้แก่ผู้ได้รับคัดเลือกเป็นวิทยากรแกนนำในเดือนเมษายน 2528
และอบรมวิทยากรแกนนำชุดนี้ตามจุดอบรม 6 หน่วย ตามภาคภูมิศาสตร์ในเดือนมิถุนายน
2528 เพื่อให้เป็นวิทยากรแกนนำระดับจังหวัด

10.3 การฝึกอบรมนำร่อง จัดการฝึกอบรมครูในโครงการนำร่อง 6
จุดตามภาคภูมิศาสตร์เพื่อทดลองกระบวนการฝึกอบรมทั้งหมด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จุดอบรม

จุดที่	ภาค	จังหวัด	อำเภอ	กลุ่มโรงเรียน	จำนวน	รวม
1	กลาง	พระนครศรีอยุธยา	อุทัย	บ้านทับ	60	112
				ทุ่งชายเคื่อง	52	
2	ใต้	สงขลา	สะบ้าย้อย	สะบ้าย้อย-ทุ่งพอ	100	100
3	ตะวันออกเฉียงเหนือ	อุดรธานี	กุมภวาปี	สี้อโนนมะชา	72	72
4	เหนือ	พะเยา	แม่ใจ	รวมใจ	106	106
5	ตะวันตก	กาญจนบุรี	ทามวง	วังศาลา	128	128
6	ตะวันออก	ชลบุรี	ศรีราชา	บางพระ	98	98

ตารางที่ 3 เวลาการฝึกอบรมนําร่อง

ภาค	การฝึกอบรมช่วงแรก	การฝึกอบรมช่วงที่ 2	การฝึกอบรมช่วงที่ 3
กลาง	28-30 พฤษภาคม 2528	๑.๑ พฤษภาคม-14 มิถุนายน 2528	15-16 มิถุนายน 2528
ตะวันตก	เวลา 8.30-16.30 น.	นำแบบฝึกปฏิบัติไปจัดกิจกรรมตาม	เวลา 8.30-16.30 น.
ตะวันออก		เวลาสอบปกติที่โรงเรียน	
เหนือ	7-9 มิถุนายน 2528	10-21 มิถุนายน 2528	22-23 มิถุนายน 2528
ใต้	เวลา 8.30-16.30 น.	นำแบบฝึกปฏิบัติไปจัดกิจกรรม	เวลา 8.30-16.30 น.
ตะวันออก- เฉียงเหนือ		ตามเวลาสอบปกติที่โรงเรียน	

จากตารางจะเห็นว่าช่วง เวลาการฝึกอบรมแบ่งเป็น 3 ช่วงคือ

ช่วงที่ 1 ใช้เวลา 3 วัน ที่หน่วยฝึกอบรม เป็นช่วงที่ให้ครูศึกษาชุดฝึกอบรมด้วยตนเองประกอบสื่อเสริม

ช่วงที่ 2 ใช้เวลา 9 วัน ให้ครูนำแบบฝึกปฏิบัติในชุดฝึกอบรมด้วยตนเองไปฝึกปฏิบัติที่โรงเรียน

ช่วงที่ 3 ใช้เวลา 2 วัน ให้ครูนำผลการฝึกปฏิบัติมารายงาน ณ จุดอบรมเดิม

10.4 การปรับปรุงกระบวนการฝึกอบรม หลังจากฝึกอบรมนําร่อง 6 จุดอบรมตามภาคภูมิศาสตร์แล้ว นำผลการประเมินในช่วงฝึกอบรมมาปรับปรุงกระบวนการฝึกอบรม

10.5 การเตรียมวิทยากรระดับอำเภอ จำนวน 3,200 คน เป็นหน้าที่ของวิทยากรแกนนำระดับจังหวัด จังหวัดละ 4 คน ที่จะจัดการฝึกอบรมให้แก่วิทยากรระดับอำเภอในจังหวัดของตน

10.6 การฝึกอบรมครูประถมศึกษา จำนวน 335,357 คน วิทยากรระดับอำเภอจัดการฝึกอบรมให้แก่ครูตามฐานกลุ่มโรงเรียนทั้งหมด ในช่วงเดือนเมษายน-ธันวาคม 2529 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป.: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

11. กิจกรรมในขณะฝึกอบรม

ช่วงที่ 1

วันที่ 1

8.00 - 8.30	ลงทะเบียน
8.30 - 9.00	พิธีเปิด ปฐมนิเทศ
9.00 - 9.30	ชี้แจงวัตถุประสงค์และ วัตถุประสงค์ฝึกอบรม
9.30 - 10.30	Pre-test
10.30 - 11.10	พัก
10.40 - 11.10	กิจกรรมแรกพบ
11.10 - 12.00	ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 1 เพลวเขียนที่ต้นลม
12.00 - 13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 13.30	ชมเทปโทรทัศน์เรื่องคุณธรรมของครู
13.30 - 14.30	ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 2 เข้มทิศทางการศึกษา
14.30 - 14.50	ชมสไลด์เรื่องเจตนารมณ์ของหลักสูตร
14.50 - 15.00	พัก
15.00 - 16.00	ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่มที่ 3 แด่เรือจ้างเหรียญทอง
16.00 - 16.15	กิจกรรมนันทนาการ
16.15 - 16.30	มอบหมายให้ไปศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 4 ที่บ้าน และประเมินผลประจำวัน

วันที่ 2

8.30 - 8.50	กิจกรรมยามเช้า ทบทวนชุดฝึกอบรมเล่ม 4
8.50 - 9.50	ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 5 สอนอย่างให้ใฝ่รู้
9.50 - 10.10	ชมสไลด์เรื่องเตรียมความพร้อม
10.10 - 10.20	พัก
10.20 - 11.20	ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 6 ความพร้อมนั้นสำคัญไฉน
11.20 - 12.00	กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม
12.00 - 13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.00	ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 7 ลีกล้วย

- 14.00 - 14.10 พัก
- 14.10 - 15.20 ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 8 ดวงมณีที่ล้ำค่า
- 15.20 - 15.50 ชมเทปโทรทัศน์เรื่องการเรียนที่ร่าเริง
- 15.50 - 16.10 กิจกรรมนันทนาการ
- 16.10 - 16.30 มอบหมายให้ไปศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 9, 10 ที่บ้าน
และประเมินผล

วันที่ 3

- 8.30 - 8.50 กิจกรรมยามเช้า ทบทวนชุดฝึกอบรมเล่ม 9, 10
- 8.50 - 9.50 ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 11 ในโลกแห่งจินตนาการ
- 9.50 - 10.20 ชมเทปโทรทัศน์เรื่องกลุ่มสัมพันธ์
- 10.20 - 10.30 พัก
- 10.30 - 11.40 ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 12 กลุ่มสัมพันธ์กลุ่มสำคัญ
- 11.40 - 12.00 ชมสไลด์เรื่อง การสอนซ่อมเสริม
- 12.00 - 13.00 พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13.00 - 14.00 ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 13 คุณครูช่วยหนูด้วย
- 14.00 - 14.30 ชมเทปโทรทัศน์เรื่อง สอบเพื่อสอน
- 14.30 - 14.40 พัก
- 14.40 - 15.40 ศึกษาชุดฝึกอบรมเล่ม 14 สอบเพื่อสอน
- 15.40 - 16.00 มอบหมายให้ไปศึกษาชุดฝึกอบรมที่บ้านเล่ม 15, 16,
17, 18, 19, 20 และประเมินผล
- 16.00 - 16.30 กิจกรรมอำลา

ช่วงที่ 2

- วันที่ 4 - 12 ครุฑนำแบบฝึกปฏิบัติไปปฏิบัติที่โรงเรียน

ช่วงที่ 3

ช่วงที่ 3

วันที่ 13

8.30 - 9.00	กิจกรรมมาตามนัด
9.00 - 10.00	ผู้เขอาบรมรายงานชุดฝึกอบรมเล่ม 1, 3, 7
10.00 - 10.30	วิทยากรสรุปแผนใส (เล่ม 1-5)
10.30 - 10.40	พัก
10.40 - 11.30	กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม
11.30 - 12.00	ชมเทปโทรทัศน์ เรื่องกลยุทธ์การสอน
12.00 - 13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.00	ผู้เขอาบรมรายงานชุดฝึกอบรมเล่ม 8, 9, 13
14.00 - 14.30	วิทยากรสรุปแผนใส (เล่ม 6-10)
14.30 - 14.45	พัก
14.45 - 15.30	กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม
15.30 - 16.30	กิจกรรมประเมินผล

วันที่ 14

8.30 - 9.00	กิจกรรมยามเช้า
9.00 - 10.00	ผู้เขอาบรมรายงานชุดฝึกอบรมเล่ม 15, 16, 17
10.00 - 10.30	วิทยากรสรุปแผนใส (เล่ม 11-15)
10.30 - 10.40	พัก
10.40 - 11.00	ชมสไลด์เรื่องการสร้างบรรยากาศ
11.00 - 12.00	กิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรม
12.00 - 13.00	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00 - 14.00	ผู้เขอาบรมรายงานชุดฝึกอบรมเล่ม 18, 19, 20
14.00 - 14.30	วิทยากรสรุปแผนใส (เล่ม 16-20)
14.30 - 14.40	พัก
14.40 - 15.40	Post-test
15.40 - 16.00	ประเมินผล
16.00 - 16.30	กิจกรรมอำลา

(สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป.: ไม่ปรากฏเลขหน้า)

ประวัติผู้เขียน

นางสาววงศ์จันทร์ วิมลพิทยกุล เกิดวันที่ 21 สิงหาคม พุทธศักราช 2497
ณ ตำบลวังใหม่ อำเภอบุพผวัน กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
(วิชาเอกสังคมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปีการศึกษา 2524
และเข้าศึกษาต่อ ณ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2527 ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียน
วัดสามัคคีธรรม เขตบางกะปิ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ได้รับทุนอุดหนุนในการทำวิจัยเรื่องนี้จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จำนวน 4,600 บาท

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย